

Västernorrlands
Jämställdhetsmål
2008-2010

Ett jämt Västernorrland

” Kvinnor och män
ska ha samma makt
att forma samhället
och sitt eget liv”

Västernorrland arbetar för ett jämställt län

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande rättighet för alla och ett omistligt värde i en demokrati. Jämställdhet ska finnas på alla områden, såväl politiska, ekonomiska som sociala och kulturella.

Vi vill ha ett jämställt Västernorrland! För att nå vårt mål, ett jämställt län, krävs att vi har med ett jämställdhetsperspektiv i vårt dagliga arbete.

Länets statliga myndigheter, kommuner, fackliga organisationer och företag har tillsammans arbetat fram Västernorrlands jämställdhetsmål som vi alla nu har ansvar att förverkliga.

Min förhoppning är att målen ska inspirera och driva på arbetet med att skapa ett hållbart, jämställt och livskraftigt Västernorrland!

Gerhard Larsson
Landshövding

Nationella jämställdhetsmål

Mål 1 - En jämn fördelning av makt och inflytande.

Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och forma villkoren för beslutsfattandet.

Begreppet aktiv samhällsmedborgare handlar om alla de sätt på vilka kvinnor och män, flickor och pojkar kan delta i alla aspekter av de sociala, ekonomiska och politiska livet och vilka möjligheter och hinder de stöter på i detta deltagande. Alla kvinnor och män ska kunna påverka samhällsutvecklingen och sina liv.

Mål 2 - Ekonomisk jämställdhet.

Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.

Målet omfattar utbildning och framför allt att barn och ungdomar inte ska styras in i traditionellt könsbundna studiespår. Kvinnor och män ska också ha samma möjligheter i praktiken att försörja sig och sina eventuella barn. Kvinnor och män ska ha lika villkor på arbetsplatsen. Den ekonomiska självständigheten ska även omfatta tiden då kvinnor och män har slutat att arbeta och på så sätt har målet ett livscykelperspektiv.

Mål 3 - En jämn fördelning av det obetalda hem och omsorgsarbetet.

Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjligheter att ge och få omsorg på lika villkor. Att ge och få ta emot omsorg är inte negativt i sig om det sker utan underordning. Det obetalda hemarbetet omfattar hushållsarbete såväl som omsorg om barn. Även den obetalda omsorgen i övrigt innefattas i målet. Detta arbete utförs i stor utsträckning av kvinnor, vilket ger negativa effekter på kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden.

Mål 4 - Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Kroppslig integritet omfattar möjligheten att bestämma över sin egen kropp, men även över sin sexualitet och reproduktion. Det handlar också om att känna trygghet i det offentliga rummet, och är en fråga om rörelsefrihet för alla. Målet uttrycker även att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, en tydlig jämställdhetspolitisk ståndpunkt.

Västernorrlands jämställdhetsmål

Makt och inflytande

Vi ska bryta traditionella könsmonster!

Vi ska skapa och tillvarata intressen och kompetens oavsett kön.

För att få en jämn fördelning av makt och inflytande ska vi arbeta med:

- * Livsvillkor under uppväxtiden
- * Otraditionella vägval i livet (förskola, skola, yrke)
- * Inflytande och ledarskap

Uppföljning

Hälsa	Andelen av länets flickor och pojkar som upplever sig ha god hälsa
Studieval	Andelen flickor och pojkar som gör otraditionella yrkesval
Jämställdhet/ledare	Andelen kvinnor och män på ledande poster i näringslivet, offentliga sektorn och politiska organisationer

Ekonomisk jämställdhet

Vi ska ha samma möjligheter till utbildning, arbete och företagande!

Alla ska ha ekonomisk trygghet och självständighet som förvärvsarbetande och pensionär.

För få en ekonomisk jämställdhet ska vi:

- * Arbeta med långsiktig attitydpåverkan
- * Underlätta för företagande
- * Anpassa arbeten för kvinnor och män

Uppföljning

Jämställda löner	Löneskillnader mellan kvinnor och män
Företagsklimat	Andelen kvinnor och män som startar företag
Sysselsättningsgrad/arbetslöshet	Sysselsättningsgrad för kvinnor och män

Hem- och omsorgsarbete

Vi ska ha en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet!

Män och kvinnor ska ta gemensamt ansvar för hemanvändningen och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.

För att få en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet ska vi :

- * Uppvärdera omsorgsarbetet – arbetsområde för både kvinnor och män
- * Få en jämnare (jämn) fördelning av föräldraledighet
- * Arbeta för att förbättra hälsan hos kvinnor och män

Uppföljning

Omsorgsarbete	Andelen kvinnor och män som ger omsorg
Föräldraledighet	Andelen kvinnor och män som tar ut föräldraledighet eller tillfällig föräldraledighet
Ohälsotal	Kvinnor och mäns ohälsotal

Mäns våld mot kvinnor

Vi ska stoppa mäns våld mot kvinnor!

Genom personligt ansvarstagande på individnivå, attitydförändringar på gruppnivå och systemförändringar på samhällsnivå ska vi få mäns våld mot kvinnor att upphöra.

För att förhindra att män brukar våld mot kvinnor ska vi:

- * Arbeta för en uppväxtmiljö fri från könsrelaterat våld.
- * Bryta det könsrelaterade maktmönstret
- * Arbeta för lika tillgänglighet till det offentliga rummet

Uppföljning

Könsrelaterat våld	Kvinnor och mäns attityder till könsrelaterat våld
Misshandel	Antalet polisanmälda fall av misshandelsbrott mot kvinnor
Trygghet	Andelen kvinnor och män som inte avstår från att gå ut ensam, av rädsla för ofredande, överfall eller liknande

Hur kan vi arbeta med jämställdhetsmålen?

Förutsättningen för att föra ut de regionala jämställdhetsmålen är att det finns kunskaper inom området.

Vi skall arbeta med jämställdhetsintegrering som är ett medel, en strategi, för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv integreras i alla verksamhetsområden och i alla led av beslutsfattande, planering och utförande av verksamheter inom alla områden.

Jämställdhetsintegrering innebär att verksamheten bedrivs så att de tjänster och den service som erbjuds medborgarna är lika tillgänglig, av lika hög kvalitet och lika väl anpassad för alla, oavsett kön. Det gäller att utgå från kvinnors och mäns levnadsmönster för att kunna anpassa service och resurser efter båda könen behov.

Jämställdhetsanalys görs för att få kunskap om de könsmonster som finns.

Arbetsgången är:

- Inventering** – vilka verksamheter finns
- Kartläggning** – hur ser det ut för kvinnor och män nu
- Analys** – vilka effekter har verksamheten för kvinnor och män
- Mål** – hur vill vi att det ska se ut för kvinnor och män framöver
- Handling** – hur gör vi för att nå målen

Utifrån detta görs uppföljningar inom de olika delmålen.

Utbildning

Ökad kunskap leder till större medvetenhet om hur jämställdhet påverkar vår vardag. Första steget är att utbilda nyckelpersoner i frågor om jämställdhet, genus samt svensk jämställdhetspolitik och strategin jämställdhetsintegrering. I nästa steg erbjuds alla medarbetare samma utbildning.

Information/marknadsföring

Media är en viktig aktör i arbetet med att få ut information om jämställdhetsfrågor till länsinvånarna. På länsstyrelsens hemsida, www.y.lst.se, under rubriken Organisation /Välfärdsavdelning/Jämställdhet) finns bland annat aktuell statistik kring jämställdhet.

Samverkan

Länsstyrelsen har regeringens uppdrag att stödja viktiga aktörer i länet i deras arbete med jämställdhetsintegrering. Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar att initierar och följa upp arbetet med de regionala jämställdhetsmålen. Detta arbete kan ske genom att lära av varandra som t ex erfarenhetsutbyte av goda exempel och lokala handlingsplaner.

Ansvar

Alla västernorrälänningar skall på olika sätt arbeta med och sprida information om det regionala jämställdhetsarbetet.

Länsstyrelsen Västernorrland www.y.lst.se
Kommunförbundet Västernorrland www.y.komforb.se
Länsarbetsnämnden - Västernorrland www.ams.se/vasternorrland
Landstinget Västernorrland www.lvn.se
Mittuniversitetet www.miun.se
SCA www.forestproducts.sca.com
Försäkringskassan www.forsakringskassan.se
Polisen www.polisen.se
TCO www.tco.se
SACO www.saco.se
LO www.lo.se
SCB www.scb.se
JämO www.jamombud.se

Ledningsgrupp

Sten-Olov Altin	Länsstyrelsen Västernorrland
Maria Antonic´	Länsstyrelsen Västernorrland
Anna Otmalm	Länsstyrelsen Västernorrland
Sara Ekström	Landstinget Västernorrland
May Andersson	Kommunförbundet Västernorrland
Gunnar Fors	Länsarbetsnämnden Västernorrland
Thomas Lindstein	Mittuniversitetet
Lars Andersson	Försäkringakassan
Sten-Olov Hellberg	Polismyndigheten
Eva Olovsson	LO Mellersta Norrland
Kenneth Eriksson	SCA
Håkan Andersson	SCA
Maj-Lis Persson	TCO
Elisabeth Haraldsson	SACO

www.y.lst.se